

затъ навжтре въ пещерата, одето идва водата, и си чупятъ парчета отъ нависналитѣ въ нея варовити утайки (сталактити), или си събиратъ въ чашка и други сѣдинки вода отъ капкитѣ, да си отнесатъ у дома пакъ „за здраве“. Нѣкои отиватъ на извора още привечеръ, да приспятъ върху скалата надъ него, сѣщо тѣй „за здраве“. Тукъ тѣ оставятъ парчета отъ дрехи, връзватъ по храститѣ конци, хвърлятъ въ водата просо, кравай или **яйце**. На това мѣсто тѣ колятъ курбанъ за Св. Георги и слагатъ трапеза.

Явно е, че народътъ счита извора на Глава Панега за светъ и лѣковитъ, тѣй както той вѣрва въ други свети кладенчета, въ живи и лѣковити води на разни извори, въ аязма. За всѣка „света“ вода народътъ вѣрва, че въ опредѣленъ день въ нея идва нѣкой светия или ангелъ Господень, размжща я и я прави лѣковита. И той се стича въ този день да може да си гребне отъ лѣчебната вода. Това вѣрване е много старо, То е завещано отъ дѣди и прадѣди, преди да се яви още християнството и е било силно разпространено у старитѣ траки.

*
* * *

Траки тѣ мислили, че изворната вода ставала лѣковита, защото особенъ **богъ-лѣкаръ** я правѣлъ такава. Тракийското име на този богъ-лѣкаръ се изгубило, но му останало грѣцкото име **Асклепи или Ескулапъ**.

Траки тѣ си представлявали Асклепия като възрастень мжжъ съ брада и правѣ. Познавалъ се по това, че държалъ винаги въ едната си ржка тояга, на която се уеива змия, а въ другата си ржка държалъ често пжти яйце. Змията била на голѣма почитъ не само у траки тѣ, но още и у гърцитѣ, и у други народи. Понеже змията се рои въ земята, вѣрвали, че тя посещава тамъ мъртвитѣ и тѣхнитѣ души влизатъ въ нея. Затова, дето се явявала змия, тя носѣла животъ.

Когато траки тѣ погребвали мъртвецъ, тѣ го изгаряли и сгоренитѣ кости туряли въ гърне съ пробито дъно, обърнато съ устата надолу. Презъ дупката на дъното змията излизала навънъ, приемала храната, която носѣли живитѣ роднини върху гроба на мъртвеца и я занасяла на самия мъртвецъ да се нахрани.